

Dosarul nr. 2r-808/21
2-18061040-01-2r-15122021

Prima instanță, Judecătoria Soroca, sediul Central (jud.: C. Botnaru)
Instanța de apel, Curtea de Apel Bălți (jud.: S. Procopciuc, N. Chircu, E. Grumeza)

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Ok Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Malîi Galina cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, cu privire la repunerea apelului în termen și s-a restituit apelul declarat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, împotriva hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă:

La 20 iunie 2018 OM „Ok Credit” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Malîi Galina, solicitând încasarea datoriei conform contractului de împrumut în sumă de 25 790,62 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 773,72 de lei.

Prin hotărârea din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de OM „Ok Credit” SRL. A fost încasat din contul lui Malîi Galina în beneficiul OM „Ok Credit” 25790,62 de lei cu titlu de datorie la contractul de împrumut și suma de 773,72 de lei taxa de stat, în total 26564,34 de lei.

La 05 octombrie 2021, avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea acestuia, casarea hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 02 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, a depus cerere de recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu soluționarea prin decizie problema respectivă prin repunerea apelului în termen și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, a indicat că cauza a fost examinată în absența părților. Despre emiterea hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Central a aflat la 09 septembrie 2021 de la executorul judecătoresc Bumbac Svetlana. La fel, a indicat că apelanta /recurentă Malîi Galina, conform certificatului de dizabilitate suferă din copilărie de o dizabilitate care este calificată ca „xxxxx”. Conform documentelor anexate la materialele cauzei, există dovada citării apelantei/reclamante pentru ședințele de judecată însă dânsa nu-și amintește că ar fi fost citată cândva la vreo ședință de judecată, ba din contra este ferm convinsă că nu a fost citată.

A mai indicat că, culpa nedepunerii în termen a cererii de apel se datorează primei instanțe care nu i-a adus la cunoștință dispozitivul hotărârii, de existența hotărârii a aflat la 09 septembrie 2021, când a fost pusă la curent cu procedura de executare.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 19 noiembrie 2021 la adresa electronică a avocatului Craveț Igor, indicată în mandatul avocațial seria MA nr. 1248272 din 28 septembrie 2021 și cererea de apel: igorcravetavv@gmail.com (f.d. 32, 39).

Astfel, recursul declarat la 02 decembrie 2021 este în termen.

La 15 decembrie 2021 în adresa OM „OK Credit” SRL a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 77), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Astfel, termenul de declarare a apelului prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, (dacă legea nu prevede altfel), indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că la 03 septembrie 2018 Judecătoria Soroca, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a fost admisă acțiunea depusă de OM „OK Credit” SRL.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 05 octombrie 2021 avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, a depus cerere de apel, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea acestuia, casarea a hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului, avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, a indicat că cauza a fost examinată în absența părâtei. Despre emiterea hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a aflat la 09 septembrie 2021 de la executorul judecătoresc Bumbac Svetlana. La fel, a indicat că apelanta/recurentă Malîi Galina, conform certificatului de dizabilitate suferă din copilărie de o dizabilitate care este calificată ca „xxxxx”. Conform documentelor anexate la materialele cauzei, există dovada citării apelantei/reclamante pentru ședințele de judecată însă dânsa nu-și amintește că ar fi fost citată cândva la vreo ședință de judecată, ba din contra este ferm convinsă că nu a fost citată.

A mai indicat că culpa nedeunerii în termen a cererii de apel se datorează primei instanțe care nu i-a adus la cunoștință dispozitivul hotărârii, de existența hotărârii a aflat la 09 septembrie 2021, când a fost pusă la curent cu procedura de executare.

Ca urmare, prin încheierea din 16 noiembrie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, Curtea de Apel Bălți a respins cererea depusă de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, privind repunerea în termen a apelului și a restituit apelul depus de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, ca fiind depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra și argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termen al apelului și restituirea acestuia ca

fiind tardiv, deoarece cererea de apel a fost depusă de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Or, după cum rezultă din actele cauzei dispozitivul hotărârii a Judecătoriei Soroca, sediul Central a fost pronunțat la 03 septembrie 2018, iar cererea de apel a fost depusă de către avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina, abia la 05 octombrie 2021, aproximativ peste 3 ani de zile, pe când termenul-limită de declarare al apelului a expirat încă la data de *03 octombrie 2018 inclusiv (miercuri)*.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Totodată, prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Deși avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina a solicitat repunerea în termen a actului de procedură, totuși contrar art. 116 CPC, nu a prezentat probe justificative ce ar confirma faptul imposibilității depunerii apelului în termenul de atac prevăzut de lege.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit art. 102 alin. (4¹), (5) și (6) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Prezentarea părții în instanță, în persoană sau prin reprezentant, acoperă orice viciu de înmânare a citației. Citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor.

Nu poate fi reținut argumentul invocat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina precum că cauza a fost examinată în absența sa. Or, cert este faptul că recurenta a cunoscut că pe rolul Judecătoriei Soroca, sediul Central se află spre

examinare prezenta cauză civilă, recepționând la data de 27 iunie 2018 copia încheierii primei instanțe din 23 iunie 2018, de acceptare spre examinare a cererii de chemare în judecată depusă de OM „OK Credit” SRL, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DS3006045052AS (f.d. 20).

Astfel, atât Malîi Galina, fiind o dată înștiințată în mod legal, nu poate fi invocată necitarea ei pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Totodată, se reține că la data de 06 septembrie 2018 Judecătoria Soroca, sediul Central a expediat copia dispozitivului hotărârii din 03 septembrie 2018 la adresa de domiciliu a lui Malîi Galina: mun. Soroca, str. Renașterii 94, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DS3006067790AS (f.d. 26).

Nu poate fi reținută nici alegația invocată de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina precum că despre emiterea hotărârii din 03 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central a aflat la 09 septembrie 2021 de la executorul judecătoresc, deoarece indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din CPC, curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Este irelevant argumentul avocatului Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina recurentului precum că apelanta/recurenta Malîi Galina este încadrată în grad de dezabilitate și ultima nu-și poate dirija acțiunile și nu percepe realitatea, prezentând certificatul de dezabilitate pe numele recurenteii, or, la materialele cauzei lipsește o hotărâre judecătorească privind măsura de ocrotire (ocrotire provizorie, tutelă sau curatelă) în privința recurenteii Malîi Galina.

Prin urmare, avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare dânzei într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal.

La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Ține de menționat, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (*cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

Colegiul notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 362 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate. Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din

Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele inserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Igor Craveț, în interesele lui Malîi Galina.

Se menține încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Microfinanțare „Ok Credit” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Malîi Galina cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic